

MUITŲ TEISĖ

praktikams

Nr. 112
2022 rugsėjis

Sankcijų taikymas – praktinės aktualijos

Muitinės sritį išmanantys darbuotojai: „būtų gerai“ ar „būtina“?

Bendrosios tranzito garantijos valdymo iššūkiai

„Kaip pasiklosi, taip išmiegosi“ – prekių klasifikavimas

Programinė įranga ir prekės kilmė

Skolos muitinei išnykimas – ar išnyksta ir PVM bei akcizo skola?

Prekių laikinojo saugojimo pažeidimai ir atsakomybė

Prekės – per klaidą tau, administracinė nuobauda – tikrai tau!

Leidinio turinys

TEISINĖS AKTUALIJOS

LR aktualijos: rugsėjis 2022

ES aktualijos: rugsėjis 2022

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Sankcijų taikymo ir dvejopo naudojimo prekių kontrolės aktualijos

Muitinės praktikų asociacija

Muitinės sritį išmanantys darbuotojai: “būtų gerai” ar “būtina”?

Doc. dr. Momchil Antov, D. A. Tsenov Ekonomikos Akademija

Bendrosios tranzito garantijos valdymo iššūkiai

Lina Petronienė Europos muitinės departamento vadovė, UAB „Bunasta“

„Kaip pasiklosi, taip išmiegosi“ - paklotų klasifikavimas

Jurgita Stanienė, Muitų atitikties skyriaus vadovė, UAB „Muita“

TEISMŲ PRAKTIKA

Prekių laikinojo saugojimo pažeidimai ir jų teisinio vertinimo aktualijos (III dalis)

Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatas, Advokato kontora GVLEX

Prekės – per klaidą tau, administracinė nuobauda – tikrai tau!

Jurgita Stanienė, Muitų atitikties skyriaus vadovė, UAB „Muita“

Skolos muitinei išnykimas – ar kartu išnyksta ir importo PVM bei akcizo skola?

Jovita Dobrovalskienė, Muitų teisės skyriaus vadovė, UAB „Muita“

KLAUSIMAI - ATSAKYMAI

Programinės įrangos instaliavimas ir prekės kilmė

VIETA JŪSŲ PASLAUGŲ REKLAMAI
ARBA INFORMACIJAI

(DARBO, MOKYMŲ SKELBIMAMS)
GALIMAS IR KITOKIO DYDŽIO FORMATAS

Susisiekite su mumis sales@muita.lt, tel. +370 664 26393

Redaktorės žodis

Sveiki,

Kaip išvengti sankcijų? Vienas iš naudojamų būdų – deklaruoti prekes kitu kodu. Pavyzdžiui, pavarų diržus deklaruoti KN 4010 19 kaip konvejerių juostas (sankcijos netaikomos), nors teisingas kodas KN 4010 39 (gabenant iš Rusijos sankcijos taikomos). Muitinė primena, kad šiuos būdus žino, siuntų neišleidžia ir taiko atsakomybę. O Europos Komisija informuoja, kad naujame sankcijų pakete bus numatyta, jog sankcijas bandantys apeiti asmenys galės būti patys įtraukti į sankcionuojamų asmenų sąrašą. Visa tai ir daugiau – ES ir LR teisinių aktualijų ir „Muitinės praktikų asociacijos“ rengto webinaro apžvalgose.

Kaip verslui rasti specialistų, gebančių užtikrinti atitiktį? Tai vienas iš didelių iššūkių, nes trūksta kvalifikuotų specialistų, trūksta mokymų, arba apskritai įmonė neturi darbuotojų, kurie suprastų šią sritį ir keltų klausimus dėl rizikos valdymo ir specialistų poreikio. Norima patikėti darbą muitinės tarpininkams ir tokiu būdu atsikratyti rūpesčių. Tačiau nepagalvojama, kad tarpininkas veikia užsakovo vardu, o tai reiškia, kad jis atlieka darbą, tačiau užsakovui tenka neatitikties rizika. Tad kviečiame ieškoti atsakymo į klausimą skaitant „Muitinės sritį išmanantys darbuotojai: „būtų gerai“ ar „būtina“?“.

Kitos temos skirtos būtent specialistams, siekiantiems gilinti žinias. Aptariame bendrosios garantijos valdymo iššūkius, galimus laikinojo saugojimo neatitikimus, prekių klasifikavimo ypatumus, technologijų keliamus iššūkius prekių kilmės nustatymui, skolos muitinėje „ingredientus“ ir atkreipiame dėmesį į įdomią situaciją – net jei nedirbate su muitinės formalumais ir per klaidą gavote muitinės prižiūrimas ne jūsų ir ne jums skirtas prekes, muitinės požiūriu tampate gavėju, kuriam gali būti taikoma administracinė atsakomybė už pažeidimus. Tad atsakomybės muitinės srityje ribos labai plačios, o muitų teisė net ir ekspertams išlieka „minų lauku“.

Pavyzdžiai žvelgiame į kitas šalis, kur „daug geresnės algos, o kainos jau net ir mažesnės“, „puikios IT sistemos“, „stipriausi specialistai“ ir pan. Kodėl mūsų šalyje vis dar ne taip? Manau todėl, kad taupome laiką ir pinigus žinių ir įgūdžių įgijimo sąskaita. Taupome vadovybės lygiu, taupome asmeniškai. Nes pakeisti prekės kodą paprasčiau. Nubausti už klaidingą kodą taip pat paprasčiau. Daug sunkiau – kokybiškai, aiškiai ir įdomiai perteikti žinias ir nuolat jų siekti, kelti kvalifikaciją. Tad investuokime (laiką ir pinigus) ten, kur tikrai verta. Tikrai galime viską. Tuomet, tegu kiti stebisi mūsų aukščiausio lygio švietimo programomis (taip pat ir muitinės srityje), pasaulinio lygio dėstytojais ir rengiamais specialistais, IT sistemomis, stipria ekonomika, aukštomis algomis ir žemomis kainomis ir t.t. Ką šia tema manote Jūs? Parašykite mums projects@muita.lt

Įdomaus ir naudingo skaitymo!
Enrika Naujokė

Artėjantys mokymai ir renginiai internetu!

Data	Laikas		Organizatorius		Kalba
2022.10.05	15.00-16.00	Customs transit – risk management	CKI	€	anglų
2022.10.12	15.00-16.00	Interpreting EU Law – finding the right information	CKI	€	anglų
2022.10.17	16.00-17.00	Customs in an Economic Downturn CKI Community meeting	CKI		anglų
2022.10.20	15.00-16.30	EU Customs – Import/Export VAT, Double Duty pitfalls and other Issues	CKI	€	anglų
2022.10.20	16.00-17.00	Interpretation of customs law and most challenging aspects for business CCRM Authors' Meeting	CustomsClear		anglų
2022.10.26	16.00-17.00	Customs, inflation and an economic downturn	CKI		anglų
2022.10.27	15.30-16.30	Diena muitinės tarpininko vaidmenyje	Vytauto Didžiojo Universitetas		lietuvių
2022.11.10	11.00-12.00	Administracinė atsakomybė už muitų (muitinės) teisės aktų pažeidimus: teismų praktikos aktualijos 2022 m.	Muitinės praktikų asociacija		lietuvių
2022.11.22	10.00-11.30	Muitinės ir laikinojo saugojimo sandėlių teisinės atsakomybės ir su ja susijusių rizikų valdymo ypatumai	UAB „Muita“	€	lietuvių
2022.12.08	9.00-17.00	7-oji Muitinės praktikų konferencija	Muitinės praktikų asociacija	€	lietuvių
2022.12.15	16.00-17.30	Books on Customs 2022	CustomsClear		anglų
2023.05.25	9.00-17.00	Tarptautinė muitinės praktikų konferencija Vilniuje ir internetu	Muitinės praktikų asociacija	€	lietuvių/ anglų

Daugiau informacijos: www.odascecolloquedouane.com

PRELIMINARI PROGRAMA

7-oji Muitinės praktikų konferencija

2022 m. gruodžio 8 d., 9:00 – 17:00 val. Vilniuje, Arkangelo konferencijų centre ir internetu

Dalyvių pasveikinimas

I DALIS. AKTUALIJOS, VERSLO-MUITINĖS BENDRADARBIAVIMO KLAUSIMAI

- **Temos ir klausimai keliami kitų šalių konferencijose**, *Enrika Naujokė, „Muitinės praktikų asociacijos“ direktorė*
- **Verslo ir muitinės bendradarbiavimas**, *Arūnas Bertašius, Muitinės konsultacinis komitetas, verslo atstovas*
- **Verslo aplinkos gerinimas (apklausos rezultatai)**, *Lina Petronienė, UAB „Bunasta“ Europos muitinės paslaugų Departamento vadovė*

Moderuoja: *Lina Petronienė*

II DALIS. TEISĖKŪRA, MUITINIO ĮVERTINIMO AKTUALIJOS

- **Teisėkūros inercija**, *Saulius Kolyta, Vyriausybės strateginės analizės centro vyriausiasis politikos analitikas*
- **Privalomoji įvertinimo informacija – naujas įrankis verslui bei muitinei. Nauda ir perspektyvos**, *Virginija Guobytė, Muitinės departamento Muitinio įvertinimo skyriaus vedėja*
- **Aktuali teismų praktika muitinės bylose**, *Andrius Venius, Mokestinių ginčų komisijos narys*

Moderuoja: *Monika Bielskienė, PwC Lietuva Netiesioginių mokesčių skyriaus projektų vadovė*

III DALIS. ŽALIOJI EKONOMIKA, TARIFINIO KLASIFIKAVIMO AKTUALIJOS

- **Europos žaliasis kursas: iššūkiai ir galimybės**, *Milita Vienažindienė ir dr. Erika Besusparienė, VDU ŽŪA Bioekonomikos plėtros fakulteto docentės*
- **Prekių tarifinio klasifikavimo aktualijos**, *Jurgita Stanienė, UAB „Muita“ Muitų atitikties skyriaus vadovė*

Moderuoja: *Milda Stravinskė, „Muitinės praktikų asociacijos“ narė*

IV DALIS. MUITINĖS IR VERSLO DARBO GRUPĖS – DISKUSIJA

Šių metų pradžioje darbą pradėjo Muitinės ir verslo darbo grupės. Muitinės atstovai ir įvairių asociacijų nariai diskutuos apie tai, kas jau nuveikta ir kokie tolesni planai. Temos: IT sistemos ir skaitmenizavimas, administracinė atsakomybė, verslo sąlygų gerinimas ir supaprastinimas.

Moderuoja: *Vida Balkienė, UAB „Vilniaus Transimeksa“ direktoriaus pavaduotoja, Kazimieras Kazėnas, UAB „Easting Cust Broker“ generalinis direktorius ir Jonas Sakalauskas, APB „Averus“ advokatas*

Naujų asociacijos narių prisistatymas

Ekskursija Vilniuje

Narių vakaras

Vieta: Arkangelo konferencijų centras (Maironio g. 11, Vilnius) ir INTERNETU.

Kainos. Atvykstantiems: 290 Eur dalyviui. Internetu: 145 Eur dalyviui arba 290 Eur dviem ir daugiau tos pačios įmonės dalyviams.

Ankstyva registracija: 15% nuolaida užsiregistravus iki 2022.11.08. Muitinės praktikų asociacijos nariams: 50% nuolaida. Institucijų atstovams: kviečiami dalyvauti kaip svečiai.

Ekskursija ir narių vakaras: informacija dar derinama.

+370 664 26393

lcpa@lcpa.lt

LR aktualijos: rugsėjis 2022

Adobe Stock

Apžvelgiame [teisės akty registre](#) skelbiamus teisės akty pakeitimus, kai kuriuos teismų sprendimus ir [LR muitinės svetainėje](#) skelbiamas aktualijas ir įvykius. Informaciją atnaujiname kiekvieną savaitę!

Aktualijos 39 savaitę (rugsėjo 26 - 30 d.): muitinės išaiškinimai dėl prekių tarifinio klasifikavimo atveju, kai siekiama išvengti Rusijai ir Baltarusijai taikomų apribojimų; sankcijų apžvalga, dvejopos paskirties ir kitų sankcionuojamų prekių kontrolė ir rizikos valdymas - temos, kuriomis bus kalbama spalio 11 d. Kauno teritorinės muitinės pakomitečio posėdyje; ir daugiau naujienų!

TEISĖS AKTAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

2022.09.07 [nutarimu Nr. 917](#) pakeistas ir išdėstytas nauja redakcija 2016.12.07 nutarimas Nr. 1224, kuriuo patvirtintos **Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo taisyklės** (taisyklės nauja redakcija nedėstomos). Nutarimas įsigalioja 2022.10.01.

2022.09.07 [nutarimu Nr. 907](#) pakeistas ir išdėstytas nauja redakcija 2004.04.16 nutarimas Nr. 438 „**Dėl importuojamų prekių neapmokestinimo importo pridėtinės vertės mokesčiu**“. Nutarimas papildytas:

- pagal PVM įstatymo 40 str. 1 d. 1 p. asmeniniais daiktais nelaikomi daiktai, kurie skirti naudoti pagal amatą arba pagal profesiją, išskyrus nešiojamieji taikomosios dailės ir laisvųjų menų įrankiai naudojami profesinėje veikloje;
- reikalavimas muitinės įstaigai pateikti ne trumpiau kaip 12 mėnesių galiojantį leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas persikeliantiems asmenims, kuriems suteikta laikinoji apsauga ir kurie muitinės įstaigai pateikia leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba Migracijos departamento sprendimą suteikti užsieniečiui laikinąją apsaugą;
- persikeliantis asmuo keičiantis nuolatinę gyvenamąją vietą ir iš ne valstybės narės į Lietuvos Respubliką persikelia dėl išskirtinių politinių aplinkybių neapmokestinimas importo PVM, jeigu asmuo pateikia muitinės įstaigai leidimą laikinai gyventi;

Naujai išdėstytas priedas „Prekės, kurias tiekia jungtinės tautos arba jungtinių tautų specializuotos agentūros ir kurioms taikoma importo PVM lengvata“. Nutarimas įsigalioja 2022.09.10.

Muitinės departamentas

2022.09.27 [įsakymu Nr. 1BE-718](#) leista taikyti VŠĮ „Emprekis“ 2022 m. spalio mėnesio žinyne „Autotransporto kainos

Lietuvoje“ nurodytas **kainas transporto priemonių muitinės vertės nustatymui** ir naudoti muitinio įvertinimo kontrolės tikslams. Įsakymas įsigalioja 2022.09.28.

2022.09.27 [įsakymu Nr. 1BE-714](#) pakeistas 2009.06.25 įsakymas Nr. 1B-351 ir išdėstytas nauja redakcija Muitinės įstaigų klasifikatorius. Įsakymas įsigalioja 2022.09.28.

2022.09.19 [įsakymu Nr. 1BE-689](#) pakeistos Daiktinių įrodymų, konfiskuotų, į valstybės pajamas perduotų, pripažintų bešeimininkėmis prekių, neturinčių Sąjungos prekių muitinio statuso, realizavimo taisyklės. Įsakymas įsigalioja 2022.09.24.

2022.09.09 [įsakymu Nr. 1BE-661](#) pakeistas 2004.04.19 įsakymas Nr. 1B-359 ir išdėstytos nauja redakcija „**Dvieju kanalų (žaliojo ir raudonojo) sistemos taikymo** asmeninėmis kelių transporto priemonėmis vykstančių keleivių gabenamų prekių muitiniam tikrinimui taisyklės“. Įsakymas įsigalioja 2022.09.13

2022.09.01 [įsakymu Nr. 1BE-639](#) pakeistos **Pašto siuntų deklaravimo, muitinio tikrinimo ir mokesčių už prekes pašto siuntose apskaičiavimo taisyklės**, patvirtintos 2009 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 1B-124, jas papildant VII skyriumi "Muitinės formalumų atlikimas prekėms pašto siuntose, kurios siunčiamos per tarptautines apkaitos vietas". Įsakymas įsigalioja 2022.09.02.

2022.08.30 [įsakymu Nr. 1BE-630](#) leista taikyti VŠĮ „Emprekis“ 2022 m. rugsėjo mėnesio žinyne „**Autotransporto kainos** Lietuvoje“ nurodytas kainas. Įsakymas įsigalioja 2022.08.30.

Sveikatos apsaugos ministerija

2022.09.30 [įsakymu Nr. V-1508](#) dėl **narkotinių ir psichotropinių vaistų bei vaistinių medžiagų importo ir eksporto kontrolės užtikrinimo**: Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba įgaliota išduoti narkotinių ir psichotropinių vaistų ir vaistinių medžiagų importo / eksporto leidimus ir leidimus eksportuoti medžiagas, nurodytas Reglamento (ES) 2019/125 IV priede; patvirtintas narkotinių ir psichotropinių vaistų bei vaistinių medžiagų importo / eksporto leidimų ir leidimų eksportuoti medžiagas, nurodytas Reglamento (ES) 2019/125 IV priede, išdavimo tvarkos aprašas; bei atlikti kiti pakeitimai. Įsakymas įsigalioja 2022.10.01.

Susisiekimo ministerija

2022.08.30 [įsakymu Nr. 3-418](#) patvirtintos **Kelionės leidimų**, kurie suteikia teisę užsienio šalyje užregistruotai krovinei transporto priemonei ar transporto priemonių junginiui įvažiuoti į Lietuvos Respublikos teritoriją arba vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, arba vežti krovinį (-ius) į (iš) trečiąsias (-iųjų) šalis (-ių), pildymo ir jų naudojimo taisyklės. Įsakymas įsigalioja 2022.08.31.

Lietuvos transporto saugos administracija

2022.09.07 [įsakymu Nr. 2BE-213](#) patvirtintas Pažeidimų, už kuriuos bausti **vežėjas**, vežėjo vadovas ir (ar) transporto vadybininkas praranda arba gali prarasti **nepriekaištingą reputaciją**, sąrašas. Tarpe jų – muitinės apgaulė. Įsakymas įsigalioja 2022.09.08.

MUITINĖS AKTUALIJOS IR ĮVYKIAI

2022.09.30 [Muitinės laboratorija, įkurta 1991 m. rugsėjo 30 d.](#), šiemet švenčia 31-ąjį gimtadienį. **Muitinės laboratorijoje** kasmet ištiriama daugiau kaip 3 tūkstančiai mėginių. Atliekamais tyrimais siekiama gauti objektyvius kriterijus ir verslui turinčiam tapačias prekes būtų sukurtos vienodos sąlygos ir užtikrinta sąžininga konkurencija.

2022.09.29 [Išaiškinimas dėl netinkamai deklaruojamų prekių](#). Lietuvos muitinė atkreipia dėmesį, kad vis dar pasitaiko atvejų, kai minėtos prekės sąmoningai, bandant **išvengti apribojimų**, ar dėl nežinojimo deklaruojamos neteisingai ir pateikė išaiškinimą dėl kai kurių dažniausiai netinkamai deklaruojamų atvejų, pavyzdžiui, medienos drožlių/ pjuvenų granulės deklaruojamos kaip mechaninė medienos plaušiena KN 4701 pozicijoje (sankcijos netaikomos), nors turi būti priskiriamos KN 4401 pozicijai (gabenant iš Baltarusijos sankcijos taikomos).

2022.09.28 [Muitinės konsultacinio komiteto Kauno teritorinės muitinės pakomitečio posėdis](#) vyks spalio 11 d. Darbotvarkėje: Baltarusijai ir Rusijai taikomų sankcijų apžvalga, dvejopos paskirties ir kitų sankcionuojamų prekių kontrolė ir rizikos valdymas, VIKIS projekto pristatymas.

2022.09.22 [Baltijos valstybių muitinės](#) kartu įgyvendina **ES sankcijų kontrolę**. 2022.09.20, Ventspilyje vyko trijų Baltijos valstybių muitinės specialistų bendradarbiavimo grupės susitikimas, kuriame apžvelgta pasikartojančių bandymų klastoti prekių kodus ir kitaip apeiti sankcijas tendencijos bei priemonių efektyvumas, koordinuojant kontrolės

veiksmus. Nuo 2022.03.01 Lietuvos, Latvijos ir Estijos muitinės, užtikrindamos Europos Sąjungos nustatytų sankcijų įgyvendinimo kontrolę, vykdo sustiprintą eksportuojamų, importuojamų ir tranzitu vežamų prekių muitinės priežiūrą.

2022.09.22 [Vilkike muitininkai aptiko](#) tuščias vaistų pakuotes su rusiškais pavadinimais. Atlikdami Iš Rusijos Federacijos Kaliningrado srities per Kybartų kelio postą į Lietuvą vykusio krovininio automobilio DAF, muitinę kontrolę, muitininkai automobilio kabinoje rado **nedeklaruotas gabenamas tuščias vaistinių preparatų pakuotes**, paslėptas vairuotojo pusėje esančioje daiktadėžėje. Muitinės pareigūnai sulaukė pakuotes, surašė prekių sulaukymo protokolą. Vairuotojui už kontrabandos gabenimą gresia pinigine bausia ir prekių konfiskavimas.

2022.09.06 [Muitinė informuoja](#), kad **2022 m. spalio 1 d. Ukraina prisijungs prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros** ir Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo. Minėtos konvencijos sudaro sąlygas lengviau ir paprasčiau gabenti prekes tarp ES ir kitų bendrojo tranzito šalių. Ukrainos prisijungimas prie konvencijų padės sumažinti ES ir Ukrainos partnerių verslo išlaidas, kartu palengvins ir paskatins prekybą bei atvers naujas galimybes verslui.

TEISMŲ PRAKTIKA

2022.09.07 [Dėl netikslumų AGRIM licencijoje \(prekės KN kodo\) ir užstato nusavinimo](#). Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) nutartis administracinėje byloje Nr. eA-536-629/2022. VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra (toliau – Agentūra) 2020.08.12 priėmė sprendimą Nr. SPR-11 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Širmulis“ užstato nusavinimo“ (toliau – Sprendimas), kuriuo, vadovaudamasi Muitinės laboratorijos prekių klasifikavimo aktais, kuriais buvo pakeistas prekės (plykti ryžiai) KN kodas iš 1006 30 65 90 į KN kodą 1006 30 63 90, Agentūra negražino UAB „Širmulis“ 5 250 Eur užstato už AGRIM licenciją (toliau – Licencija) motyvuodama tuo, kad bendrovė nepanaudojo Licencijos per jos galiojimo laikotarpį išleidimo į laisvą apyvartą deklaracijoje importuotai prekei KN kodu 1006 30 65 90, o Agentūra po importo procedūros Licencijoje nurodyto KN kodo negali tikslinti. LVAT teisėjų kolegija patvirtino Vilniaus apygardos administracinio teismo nustatytas aplinkybes, kad Sprendimas buvo priimtas formaliu pagrindu, prekės kodas pakeistas labai panašiu, beveik nesiskiriančiu KN kodu kaip nustatyta Licencijoje, Bendrovė įsipareigojimą Licencijoje nurodytą prekių kiekį išleisti į laisvą apyvartą įgyvendino. LVAT nutartimi paliko galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą, kuriuo buvo panaikintas Agentūros 2020.12.02 sprendimas. Teisėjų kolegijos vertinimu nežymus KN kodo pataisymas Licencijoje laikytinas nedidele klaida, todėl, vadovaujantis Komisijos reglamento 2016/1239, kuriuo nustatomos importo ir eksporto licencijų taikymo taisyklės, 13 straipsnio 2 ir 3 dalimis, **Agentūra galėjo pataisyti Licencijoje prekės KN kodą.**

MCMXXII
VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

SMK

MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA

Nuotoliniai MUITINĖS TARPININKO KURSAI

Geriausias laikas pradėti

dabar!

Daugiau informacijos: <https://www.customsclearance.net/lt/learning-paths/atstovo-muitineje-kursai>

ES aktualijos: rugsėjis 2022

Photo from Adobe Stock - the European Court of Justice on Kirchberg Plateau in Luxembourg

Apžvalga su muitinės sritimi susijusių teisės aktų ir pranešimų, paskelbtų ES oficialiajame leidinyje, taip pat informacijos, kurią skelbia Europos Komisija, ES šalių muitinės, Pasaulio muitinių organizacija ir Pasaulio prekybos organizacija. Atnaujinama kas savaitę!

39 SAVAITĖ

Naujienos trumpai: rengiamas naujas sankcijų paketas Rusijai, kuriame ir galimybė sankcionuoti asmenis, siekiančius apeiti ribojimus; Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros pakeitimai; ES ir Kosovo susitarė dėl alternatyvių PEM konvencijos taisyklių taikymo; ir daugiau aktualijų!

2022.09.30 OL L 252 [ES ir bendrojo tranzito šalių jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/2022](#) dėl **Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros** I, IIIa ir IV priedėliuose esančių tranzito deklaracijų duomenų elementų reikalavimų ir administracinės pagalbos taisyklių keitimo.

2022.09.30 OLL 252 [Es ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos tarybos sprendimas Nr. 1/2022](#), kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir **Kosovo** stabilizacijos ir asociacijos susitarimas, pakeičiant jo III protokolą dėl sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“. Susitariančiosios Šalys susitarė taikyti **alternatyvias kilmės taisykles**, grindžiamas iš dalies pakeista **PEM konvencija**, kurios dvišaliu lygmeniu gali būti taikomos kaip alternatyva PEM konvencijoje nustatytoms kilmės taisyklėms.

2022.09.30 OL L 252 [Komisijos įgyvendinimo reglamentas \(ES\) 2022/1675](#), kuriuo nustatomos nuo 2022 m. spalio 1 d. **cukraus sektoriuje** taikytinos melasos reprezentacinės kainos, importo muitai ir papildomi importo muitai

2022.09.29 OL C 372 [Pranešimas apie artėjančią tam tikrų antidempingo](#) priemonių galiojimo pabaigą, jeigu nustatyta tvarka nebus pradėta peržiūra. Produktas - vyno rūgštis, kilmės arba eksporto šalis - Kinija, galiojimo pabaigos data 2023.06.30.

2022.09.28 [Europos Komisijos Prezidentės von der Leyen pranešimas spaudai](#) dėl **naujo ribojančių priemonių prieš Rusiją paketo**. Sankcijos dar labiau apribos prekybą, taip pat bus įgyvendinamos papildomos priemonės, užkertančios kelią ribojimų vengimui. Pavyzdžiui, jei asmenys perka prekes Europos Sąjungoje, veža jas į trečiąsias šalis, o paskui į Rusiją, tai būtų sankcijų apėjimas ir tie asmenys galėtų būti įtraukti į sankcionuojamų asmenų sąrašą.

2022.09.27 OL C 369 [Pranešimas apie tam tikrų antidempingo](#) priemonių galiojimo pabaigą. Produktas bario karbonatas, kilmės arba eksporto šalis - Kinija, galiojimo pabaigos data 2022.09.29.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Sankcijų taikymo ir dvejojo naudojimo prekių kontrolės aktualijos

Adobe Stock

ES rengiant tolesnes sankcijas kaip atsaką į Rusijos paskelbtą karinio rezervo mobilizaciją karui Ukrainoje, temos svarba auga, juo labiau, kad griežtinama ir jau galiojančių sankcijų kontrolė. Šia tema kalbėjo ir į „Muitinės praktikų asociacijos“ surengto vebinario dalyvių klausimus atsakė gerb. Rolandas Jurgaitis, Muitinės departamento Muitinės procedūrų skyriaus vyresnysis patarėjas. Pateikiame pranešimo ir vebinario dalyvių keltų klausimų apžvalgą bei susijusią informaciją.

Dėl sankcijų apėjimo rizikos, pažeidimų ir bausmių

Pranešėjas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos muitinė nustato daug atvejų, kai bandoma apeiti Rusijai ir Baltarusijai dėl karo Ukrainoje taikomas sankcijas. Šiuo metu, nuo sankcijų taikymo pradžios, neišleista daugiau nei 3000 siuntų eksportui, importui ar tranzitui, ir surašyti beveik 400 administracinių nusižengimų protokolai.

Bandymų apeiti sankcijas pavyzdžiai - bandoma vežti į Rusiją nurodant kitas šalis gavėjas, į kurias prekių gabenimas nėra sankcionuojamas, keičiant prekių kodus, netgi tą pačią kartą neišleistą siuntą bandant išvežti dar kartą jau su kiek pakeistais duomenimis ir taip toliau. Tokie bandymai kelia daug klausimų tiek moraliniu, tiek muitinės kontrolės požiūriu.

Lietuvos muitinės atsakymas – griežtėjanti kontrolė, pasitelkiant daugiau tam skiriamų resursų. Taip pat siekiama ir teisinių pokyčių, pavyzdžiui, griežtinti Administracinių nusižengimų kodekse nustatytas sankcijas įtraukiant prekių konfiskavimą.

Pranešėjas pažymėjo, kad muitinė griežtai vertina deklaruojant teikiamus komercinius, transporto, prekių kilmės ir kitus dokumentus, informaciją deklaracijoje bei faktines aplinkybes:

- nepriima muitinės deklaracijų su lakoniškais prekių aprašymais, pavyzdžiui, „matavimo prietaisai“ - prekė turi būti aprašyta taip, kad ją būtų nesudėtinga identifikuoti;
- jei įtariama, pavyzdžiui, kad prekės per Kazachstaną bus gabenamos į Rusiją, prašoma galutinio gavėjo patvirtinimo;
- suabejojus prekių tarifiniu klasifikavimu, kreipiamasi į Muitinės laboratoriją (atitinkamai, Muitinės laboratorija atlieka daug tokių su sankcijomis susijusių tyrimų);
- kroviniai, kurių siuntėjai, gavėjai, vežėjai ar muitinės tarpininkai, kartą jau yra bandę apeiti sankcijas vertinami kaip didelės rizikos ir jų tikrinimui skiriamas ypatingas dėmesys.

Ateityje kontrolė dar stiprės ir bausmės sunkės. Vienas iš šiuo metu derinamų pasikeitimų – nebus leidžiama sankcionuojamų prekių gabenti vykstant maršrutu per Kaliningradą, tokiu būdu siekiama užkirsti kelią išskrovimo Kaliningrade rizikai. Pranešėjas taip pat atkreipė dėmesį, kad Latvijoje ir Estijoje sankcijų pažeidimai nėra priskiriami administraciniais nusižengimams – iš karto taikoma baudžiamoji atsakomybė.

Pastaroji problema, kai ES šalyse narėse nustačius sankcijų pažeidimus, nuobaudos ir bausmės taikomos skirtingos ir tokiu būdu sudaromos sąlygos nesažiningam verslui pasirinkti palankiausią šalį, t. y. kurioje pasekmės nustačius pažeidimą yra „švelniausios“, sprendžiama ES lygiu. 2022 m. gegužės 25 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl sprendimo, kuriame siūloma išplėsti ES sudarytą nusikaltimų sąrašą (kuriame šiuo metu yra terorizmas, prekyba žmonėmis bei seksualinis moterų ir vaikų išnaudojimas, neteisėta prekyba narkotikais, neteisėta prekyba ginklais, pinigų plovimas, korupcija, mokėjimo priemonių klastojimas, kompiuteriniai nusikaltimai ir organizuotas nusikalstamumas) į jį įtraukiant ES ribojamųjų priemonių pažeidimus. Daugiau informacijos [skaitykite čia](#).

Atsakymai į vebinaro dalyvių klausimus

Dėl į Lietuvą iš Rusijos ir Baltarusijos persikeliančių lietuviško kapitalo įmonių

Klausimas. Rusijoje ir Baltarusijoje yra nemažai lietuviško kapitalo gamybinių įmonių ar Lietuvos gamybinių įmonių filialų. Suprantama, kad jų pagamintai produkcijai taikomos sankcijos, nes kilmės šalys yra Rusija ar Baltarusija. Ar yra taikomos kokios nors išimtys, jeigu tos įmonės ar filialai bandytų užsidaryti ir savo gamybą su daliniu jau pagamintos produkcijos kiekiu bandytų perkelti į Lietuvą? Ar gamybos įrangą ir dalį produkcijos, ar nepilnai pagamintos produkcijos būtų galima įvežti į Lietuvą?

Atsakymas. Pranešėjas atkreipė dėmesį, kad muitinei yra patikėta sankcijų kontrolės funkcija ir ji nesprendžia dėl to, ar gali būti taikomos išimtys. Patarė kreiptis į Ekonomikos ir inovacijų ministeriją. Pranešėjo nuomone, galimas teigiamas sprendimas, nes tokiu atveju turtas nelieka agresoriui.

Šiuo klausimu taip pat buvo skelbta informacija [Lietuvos muitinės svetainėje](#):

Lietuvos muitinė informuoja, kad verslininkams, nutraukiantiems veiklą Rusijoje ar Baltarusijoje ir į Lietuvą parsigabenantiems įmonės naudotas priemones ir įrangą, nėra taikomi jokie importo ribojimai, t. y. šioms prekėms netaikomos ES sankcijos net jei jos gali būti vertinamos kaip dvejopos paskirties strateginės prekės. Tokiais atvejais muitinės deklaracijose 31 laukelyje (Krovinio vietos ir prekės aprašymas) reikia pateikti prekės aprašymą ir nurodyti, kad prekes yra įmonės nuosavybė ir įvežamos nutraukus veiklą Rusijoje ar Baltarusijoje.

Ilgalaikis materialusis turtas ir kita įranga, importuojami perkėlus veiklą iš Rusijos ar Baltarusijos į Lietuvą, importo muitais neapmokestinama. Atleidimas nuo importo muitų taikomas, kai ilgalaikis materialusis turtas ir kita įranga, priklausantys įmonėms, galutinai nutraukiančioms savo veiklą Rusijoje ar Baltarusijoje ir persikeliančioms į Lietuvą tęsti panašią veiklą. Atleidimo nuo importo muitų sąlygos ir apribojimai nustatyti Reglamento (EB) Nr. 1186/2009 28-34 straipsniuose. Atkreipiame dėmesį, kad atleidimas nuo importo PVM tokiomis sąlygomis netaikomas.

Dėl prekių, kurios nurodomos kaip nedraudžiamos eksportuoti

Klausimas: Prašome Jūsų išaiškinimo dėl sankcijų taikymo Rusijai, pagal ES Tarybos Reglamento Nr. 2022/576 3k straipsnį (XXIII priedas), kuriame rašoma, kad draudžiama eksportuoti XXIII priede išvardytas prekes. Prie KN kodų yra prekių aprašymai ir prie kai kurių prekių aprašymų yra priedas „išskyrus tokias tai tokias prekes“. Ar „išskyrus“ reiškia, kad tokias prekes galima eksportuoti? Pavyzdžiui, KN 392290 unitazų dangčiai iš plastiko.

Atsakymas. Pranešėjas pažymėjo, kad išimtimis/ išskirtiniais tikrai galima ir reikia nebijoti naudotis. Tik reikėtų žinoti, kad jeigu nurodomos papildomos sąlygos, pavyzdžiui, kad leidžiama tik „medicinos tikslais“, muitinė paprašys tų sąlygų įvykdymo įrodymo.

Dėl sankcionuojamų prekių, įvežtų laikinam įvežimui perdirbti

Klausimas: Prekės buvo įvežtos iš Baltarusijos kai dar nebuvo taikomi apribojimai ir toms prekėms buvo įformintas laikinas įvežimas perdirbti. Prasidėjus karui ir įvedus ribojimus, leidimo turėtojas nebevykdė prekybos. Dabar jis nori ribojamą žaliavą išleisti į laisvą apyvartą, ar gali tai padaryti?

Atsakymas: Kadangi už prekes atsiskaityta ir jos gautos iki sankcijų įvedimo, toks leidimas turėtų būti duotas. Pažymėtina, kad situacijos yra individualios ir vertinamos kiekviena atskirai.

Dėl pakartotinio prekių tikrinimo

Klausimas: Noriu pasiteirauti dėl pakartotinio prekių tikrinimo uždarant eksporto deklaracijas. Teikiame deklaraciją MDAS, pateikiame dokumentus, prekės tikrinamos fiziškai, gauname leidimą išvežti. Prekės kraunamos į lėktuvą, deklaracijos uždamos ir tuo metu atsiranda pakartotinas raudonas kanalas - labai sudėtinga stabdyti krovinį, kuris jau pakeliui į lėktuvą. Ar šis pakartotinis tikrinimas vykdomas dėl sankcijų įvedimo? Ar tai nėra perteklinė priemonė?

Atsakymas: Priežasčių reikėtų teirautis posto. Apskritai, antro karto neturėtų būti, nebent kokia papildoma informacija atsiranda. Gal aplinkybės pasikeitė, pareigūnas kitą riziką pastebėjo.

Apie „Muitinės praktikų asociacijos“ organizuojamus webinarus

Spalio ir lapkričio mėnesiais planuojami tolesni vieši webinarai, apie kuriuos informaciją kviečiame sekti „Muitinės praktikų asociacijos“ svetainės www.lcpa.lt naujienų rubrikoje. Vebinarų metu dalyviai, kurie dar nėra asociacijos nariai, taip pat kviečiami susipažinti su asociacijos veikla – ją pristato vienas iš narių, šiame vebinare kalbėjo Vida Balkienė, UAB "Vilniaus Transimeksa" direktoriaus pavaduotoja. Be to, susipažįstama su naujais prie asociacijos prisijungusiais nariais. Šio webinaru metu prisistatę nauji nariai – Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovė, UAB "Hollister Lietuva" ir UAB „Bunasta“.

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Norite kurti, keistis ir keisti, kad muitinės formalumai būtų kuo sklandesnės tarptautinės prekybos dalimi? Kartu galime daugiau.

KVIEČIAME JŪSŲ ĮMONĘ TAPTI NARIU!

www.lcpa.lt

Doc. dr. Momchil Antov

D. A. Tsenov Ekonomikos Akademija,
Bulgarija

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Muitinės sritį išmanantys darbuotojai: “būtų gerai” ar “būtina”?

Muitinės reikalavimų laikymasis yra kupinas iššūkių ir „staigmenų“, kurias pateikia sandorio šalys, muitinės tarpininkai, vežėjai ir kiti su tarptautinės prekybos operacija susiję asmenys. Neprognozuojamos sąlygos ir rizika yra neišvengiami tarptautinės prekybos palydovai. Vis dėlto yra daug sričių, kuriose įmonės gali riziką valdyti. Kokios tai sritys? Ką įmonės turėtų daryti, kad rizika mažėtų ir būtų lengviau spręsti kylančius iššūkius?

Tarptautinės prekybos aplinka nuolat kinta. Verslas negali sau leisti atsilikti nuo teisinių pokyčių ir turi užtikrinti jų laikymąsi, taip pat ir naudojant naujai atsirandančias technologijas. Niekas nesako, kad tai lengva. Turi būti pakeista įprasta darbo tvarka įtraukiant naują nuostatą – nuolatinį naujų žinių ir įgūdžių įgijimą ir jų taikymą įmonės veikloje. Tiesą sakant, tai yra vienas iš rimtų iššūkių įmonėms. Kaip jį įveikti?

„Žinios yra galia“ (lot. scientia potentia est) yra garsi frazė, priskiriama Francis Bacon (1561-1626). Šie žodžiai išlieka aktualūs visoms sritims, įskaitant tarptautinę prekybą ir muitinę. Pažvelkime į dažniausiai su žiniomis susijusias problemas, su kuriomis susiduria įmonės, ir pabandykime suprasti pagrindines jų priežastis.

Kur slypi žinių trūkumo problema įmonėse?

Deja, daugelis įmonių yra nepasirengusios pačios spręsti muitinės klausimus. Dažniausiai todėl, kad nesupranta muitinės žinių įgijimo svarbos. Įmonės naudojasi muitinės tarpininko (atstovo muitinėje) paslaugomis ir nori nusišalinti nuo muitinės reikalų ir klausimų, todėl nekreipia dėmesio į muitinės žinias. Tačiau jos nesupranta, kad muitinės tarpininkas veikia jų vardu. Tai reiškia, kad **atstovo atliktų veiksmų pasekmės tiesiogiai kyla įmonei**. Jų bendradarbiavimas su muitinės tarpininkais tokiomis sąlygomis tampa sudėtingas ir neefektyvus, o reikalavimų nesilaikymo rizika yra didelė.

Minėtą situaciją gali lemti kelios priežastys – finansinės, organizacinės ar žmogiškosios prigimties. Būdingiausias iš jų pateikiame žemiau.

Reikiamų kompetencijų trūkumas

Daugelyje įmonių nėra muitinės srities specialistų, kurių vaidmuo turėtų būti stebėti atitinkamus teisės aktus, įgyvendinti teisės aktų papildymus ir pakeitimus kasdienėje veikloje, ir konsultuoti bei mokyti kitus darbuotojus. Įmonės samdo buhalterius, finansininkus, rinkodaros specialistus, personalo specialistus, teisininkus ir kitus, tačiau nepakankamai vertina būtinas muitinės kompetencijas. Tokiu būdu **įmonės neturi darbuotojų, kurie galėtų suprasti kas vyksta ir įžvelgti riziką**. Ir tokia situacija trunka kol, pavyzdžiui, muitinė, nustačiusi neatitikimus, atsiunčia sąskaitą su didelėmis papildomų muitų ir mokesčių, palūkanų ir baudų sumomis.

Nepakankamos investicijos į personalo žinias

Net jei įmonės turi darbuotojų, sprendžiančių muitinės reikalus, tik nedaugelis įmonių rūpinasi jų profesine kvalifikacija ir investuoja pinigus į kvalifikacijos kėlimą. Tai problema, nes **su muitine susijusios taisyklės ir reikalavimai nuolat keičiasi** ir įmonės privalo būti aktyvios proceso dalyvės atitinkamai reaguodamos savo veikloje. Deja, dar ne visi supranta, kad investicijos į personalą šiandien padės sutaupyti daugiau artimiausioje ateityje dėka tinkamo rizikos

valdymo ir reikalavimų laikymosi.

Nepakankamas keitimasis informacija

Muitinė sritis apima daugelį pareigybių ir **rizika gali kilti iš įvairių padalinių, pavyzdžiui, pirkimų, logistikos, finansų, teisės, IT, produkto vystymo, pardavimų**. Tačiau dažnai pastebime, kad atskiruose įmonės padaliniuose trūksta noro dalytis informacija tarpusavyje ar atsižvelgti į kolegų nuomonę. Problemų sprendimas apsiriboja skyriumi, o darbo grupės, susidedančios iš įvairių skyrių darbuotojų, sudaromos retai. Net jei įmonėje yra muitinės specialistas, dažnai kolegos nesupranta, ką ji jiems sako arba tiesiog nenori klausytis patarimų.

Informacijos trūkumas gali sukelti rimtų problemų bet kuriame verslo procese, įskaitant tuos, kurie susiję su muitine. Pavyzdžiui, muitinės tarpininkas dažniausiai susisiečia su konkrečiu įmonės darbuotoju. Jei tas darbuotojas negavo reikiamų dokumentų ar teisingos informacijos muitiniam įforminimui iš kito skyriaus, tai reikš sugaištą laiką ir greičiausiai finansinius nuostolius. Įmonė gali netekti su importuojamų prekių kilmės susijusių lengvatų, jei įmonės darbuotojai nebendraus su tais kolegomis, kurie žino lengvatų taikymui reikiamas detales. Tokios situacijos gana dažnos įmonėse, kuriose keitimasis informacija nėra tinkamai organizuotas.

Noras sutaupyti pinigų

Tai natūralus visų asmenų ir įmonių noras - mokėti mažiau ir gauti daugiau. Įmonės yra linkusios ignoruoti su muitine susijusių taisyklių sudėtingumą, siekdamos maksimaliai padidinti pelną iš prekybos sandorio. Be to, vis dar yra įmonių savininkų, kurių noras mokėti mažiau mokesčių yra stipresnis nei noras užtikrinti atitiktį. Tai tikrai nėra solidus pagrindas **auginti geros reputacijos verslą**.

Aukščiau pateiktų priežasčių sąrašas nėra baigtinis. Tačiau juo apžvelgiame esmines kompetencijų trūkumo priežastis ir pasekmes. Akivaizdu, kad neįmanoma visko išmanyti muitinės srityje. Todėl norime atkreipti dėmesį į prioritetines žinių įgijimo sritis.

Kokiose srityse įmonėms yra svarbiausia turėti žinių?

Tęsdami šią temą, negalime nepaminėti kertinių muitinės atitikties sričių, kurių neišmanymas ar joms skiriamas nepakankamas dėmesys, gali sukelti daug problemų įmonėms.

Pirmoji yra **tarifinio prekių klasifikavimo** sritis. Prekių klasifikavimas yra iššūkis net muitinės specialistams, nes tam reikia išsamių žinių apie prekių rūšį ir savybes. Viena vertus, įmonės turi turėti tokią informaciją, tačiau, kita vertus, dėl klasifikavimo žinių trūkumo padaroma rimtų klaidų. Dėl šių klaidų gali būti neteisingai sumokėti muitai ir mokesčiai, arba gali būti nesilaikoma prekių importo ar eksporto apribojimų bei draudimų.

Kita sritis – **prekių kilmė**. Ši sritis dažnai nėra tinkamai suprantama, pavyzdžiui, importuotojai mano, kad prekės kilmės šalis yra išsiuntimo šalis, arba ta šalis, kurioje jos buvo pagamintos. Muitinės teisės aktai šioje srityje yra sudėtingi ir jų nežinojimas gali sukelti problemų ne tik eksportuotojui, kuris nustato ir informuoja apie prekių kilmę, bet pirmiausia jo partneriui importuojančioje šalyje, kuriam tenka neatitikties pasekmės. Įmonės ir jų darbuotojai turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į lengvatinės kilmės taisykles, kurias galima rasti konkrečioje lengvatinėje priemonėje. Kiekvienos lengvatinės prekybos sutarties kilmės taisyklės skiriasi ir šis faktas apsunkina mokymosi procesą.

Prekių **muitinė vertė** yra dar viena sudėtinga muitinės sritis, kurią reikia suprasti ir tinkamai įgyvendinti. Šia tema vis dar yra daugiau klausimų nei atsakymų, nors taisyklės išdėstytos ir aiškinamos daugelyje teisinių dokumentų. Dažniausiai pasitaikanti verslo klaidinga nuomonė yra ta, kad muitinė vertė yra sąskaitoje faktūroje nurodyta vertė. Norint suprasti, kas sudaro muitinę vertę, neužtenka išmanyti muitinės taisyklių, reikia žinoti konkrečios pardavimo sutarties sąlygas ir, žinoma, Incoterms naudojimą.

Be to, reikėtų paminėti **netarifinio reguliavimo** sritį, kurioje kyla daug nesusipratimų ir klausimų. Paprastai tariant, netarifinės priemonės apima įvairius konkrečių prekių importo ir eksporto draudimus ar apribojimus, kurių įmonės privalo laikytis. Tačiau, kad taip būtų, reikia tas taisykles žinoti. Nepakankamai įvertinus šių priemonių svarbą, gali nepavykti atlikti importo arba eksporto. Verta paminėti, kad šių priemonių taikymas priklauso ne tik nuo prekių rūšies, bet ir nuo importuojamų prekių kilmės šalies bei eksportuojamų prekių paskirties šalies, arba jos gali būti siejamos netgi su konkrečiais siuntėjais ir gavėjais.

Kaip žinia, šiais laikais muitinė pereina prie elektroninės aplinkos ir naudojami specializuotomis **informacinėmis sistemomis**. Todėl muitinės informacinės sistemos taip pat yra svarbus muitinės reikalavimų laikymosi aspektas. Įmonės turi išmanyti jų naudojimą, nes per sistemas, be kita ko, keičiamasi informacija apie importuojamas, eksportuojamas ar tranzitu vežamas prekes. Darbas su šiomis sistemomis reikalauja specifinių žinių ir patirties, kurių

ne visada pakanka įmonėse.

Paskutinė sritis, kurią norėtume paminėti, nėra panaši į ankstesnes sritis. Tai nesusiję su tokia rizika kaip mokesčiai ar baudos. Kalbama apie naudą ir papildomas galimybes įmonėms. Tai **supaprastintų procedūrų** sritis. Daugelis įmonių nežino arba neįvertina galimybių, kurias siūlo vadinamosios supaprastintos muitinės procedūros. Tai nėra įmonių atitikties klausimas, nes supaprastinimais neprivaloma naudotis, tačiau nesinaudojant įmonės praranda galimybę įgyti konkurencinį pranašumą sutaupant laiką ir/ar pinigus. Net ir įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (AEO) statusas nėra pakankamai įvertinamas įmonių, nes daugelis jų mato tik kaip įmonės įvaizdžio dalį.

Muitų teisės aktai yra didelės aprėpties, todėl mums nepavyks čia išvardinti visų sričių, kuriose įmonės turėtų būti gerai pasirengusios. Tačiau aukščiau nurodytų sričių pakanka, kad būtų apibrėžta, į ką įmonės pirmiausia turėtų atsižvelgti dirbdamos su muitine.

Kaip įmonės gali išspręsti žinių ir kompetencijų trūkumo problemą?

Užtikrinti atitiktį nėra lengva užduotis, o žinių ir kompetencijos klausimo sprendimas tikrai užtrunka ir kainuoja. Kiekviena įmonė pasirenka savo būdą, kaip įveikti šį iššūkį. Mes pateikiame keletą universalių patarimų, kurie bet kuriuo atveju nebus pertekliniai.

Pirma, įmonės turėtų **dirbti su atstovais muitinėje (muitinės tarpininkais)**. Jie yra muitinės reikalų specialistai ir tikrai gali daug padėti įmonėms. Tačiau nereikėtų manyti, kad vien jų buvimas užtikrins įmonėje atitiktį muitinės taisyklėms. Visų pirma, įmonės neturėtų ignoruoti atstovų muitinėje patarimų vien dėl to, kad jų įgyvendinimas galėtų apsunkinti veiklą. Tuo pat metu įmonės turėtų pasirūpinti savo darbuotojų, kurie bendrauja su atstovais muitinėje, žiniomis. **Įmonės darbuotojai ir atstovai muitinėje turi susikalbėti ta pačia kalba.** Svarbu atsiminti, kad atstovas veikia užsakovo vardu, o tai reiškia, kad jis atlieka darbą, tačiau užsakovas prisiima riziką dėl reikalavimų nesilaikymo.

Antra, įmonės turėtų **įdarbinti muitinės specialistus**. Savų muitinės srities specialistų turėjimas yra geras problemos sprendimas, nes jie išmanys ne tik muitinės teisės aktus, bet ir vidinius įmonės veiklos procesus. Deja, šiandien tokių žmonių rasti nėra lengva užduotis, todėl dauguma įmonių tokių specialistų neturi. Tokio personalo trūkumas taip pat yra specializuoto mokymo švietimo įstaigose trūkumo pasekmė.

Trečia, įmonės turėtų pačios **rūpintis darbuotojų mokymu**. Jei norite, kad kažkas būtų padaryta teisingai, padarykite tai patys! Būtent todėl realiausias ir efektyviausias sprendimas gali būti įmonės darbuotojų papildomų kvalifikacijų įgijimas ir kvalifikacijos kėlimas. Su muitinės reikalais susiję įmonės darbuotojai gali labai greitai užtikrinti, kad įmonės veikla atitiktų muitinės teisės aktus ir taip maksimaliai padėti užtikrinti atitiktį. Nuolatiniai muitinės ir prekybos atitikties mokymai bei kitos švietimo programos yra būtinos, jei vadovai nori išsaugoti savo įmonę ir laikytis pasaulinių prekybos ir muitinės taisyklių.

Puikus tokios mokymosi galimybės pavyzdys yra išsamus kursas anglų kalba „[Customs clearance and trade compliance in the EU training](#)“, parengtas Customs Knowledge Institute (CKI) ir pelnęs kelių universitetų pripažinimą. Kaip sako Anthony Buckley, CKI valdybos pirmininkas ir buvęs Airijos muitinės vadovas: „Kai baigsite visus modulius ir atliksite testus, mes būsimė patenkinti žinodami, kad Jūs galite įtikinti bet kurią instituciją ar bet kurį besidomintį asmenį, kad iš tikrųjų esate išmanantis ir kompetentingas muitinės srityje“.

**Customs
Knowledge
Institute**

ONLINE COURSE

Customs clearance and trade compliance in the European Union

Learn more about the course

for importing-exporting and logistics
companies, consultants, customs brokers

Certificate
endorsed by industry
leaders and universities

Study anywhere
online access 24/7

Drop-in sessions
meet lecturers and
ask questions

Repeat modules
as many times
as you need

Articles
1500 articles from
400 experts

Keep your pace
3 months access

CKI community
join the network

Learn more here <https://www.customsclearance.net/affiliate/gkez68e0>

Training prepared according to EU Customs
Competency Framework and the European
standard EN 16992 and verified by two
international universities.

support@customsknowledgeinstitute.org
www.customsknowledgeinstitute.org

Content of the training

Basics

1. Business understanding of customs
2. Supply chain operations
3. Customs legislation and regulation
4. Customs representation

Tariff and non-tariff measures

5. Non-tariff regulation
6. VAT related to export and import
7. Excise related to export and import
8. Customs duty, debt and its payment
9. Tariff classification of goods
10. Value
11. Origin

Customs procedures

12. Customs declaration
13. Goods brought into the Union customs territory
14. Release for free circulation
15. Special procedures
16. Transit
17. Goods taken out of the Union customs territory

Compliance

18. Customs decisions and authorisations
19. Export control and sanctions
20. Risk management
21. Customs IT systems

Download detailed programme in PDF

Meet some of the lecturers

Anthony Buckley
CEO at Anthony Buckley
Consulting Ltd., former
Head of Irish Customs, Ireland

Jessica Yang
Customs & Trade Compliance
Specialist at Takeda,
Switzerland/the United Kingdom

Patrick Nieveler
Manager Customs & Excise
Tax at BMW, Founder & CEO of
PASSANI Academy, Germany

Dr. Momchil Antov
Associated Professor at the D. A. Tsenov
Academy of Economics, Bulgaria

Inessa Platonova
Vice President FIATA, Vice President
ICC Ukraine, Founder & CEO of
PLASKE Academy, Ukraine

Dr Gediminas Valantiejus
Attorney at Law at GVLEX, Lecturer
at Mykolas Romeris University, Lithuania

Lina Petronienė

Europos muitinės departamento vadovė

UAB „Bunasta“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Bendrosios tranzito garantijos valdymo iššūkiai

Verslo turimi bendrųjų tranzito garantijų dydžiai yra riboti, todėl kritiškai svarbu, kad būtų tiksliai matomas garantijos panaudojimas bei jos balansas. Muitinė turi sudaryti sąlygas lengvai sekti garantijų likučius. Apžvelkime keletą verslui aktualių iššūkių.

Pirmas iššūkis - garantijos automatinis savalaikis atlaisvinimas

Procedūra užbaigiama tinkamai, tačiau garantija ne visada atlaisvėja laiku, ko pasekoje nematomas tikslus garantijos likutis. Pastaruoju laikotarpiu pastebėjome, kad garantija neatlaisvinama muitinės pusėje. Garantijos likučio tikrinimas tapo dideliu iššūkiu, nes pasitikėti informacija, kuri yra matoma muitinės sistemoje tapo neįmanoma.

Pastaruoju metu turėjome nuolat besikartojančią situaciją, kai tranzito procedūra uždaryta su atitikimais ir korektiškai, tačiau garantijos suma sistemoje nėra atlaisvinta. Dėl bendrosios garantijos atlaisvinimo nuolat teko kreiptis į Muitinės informacinių sistemų centrą (ITPC) su T1 deklaracijų sąrašais. Tačiau praeidavo nemažai laiko, kol muitinė išspręsdavo problemą bei atlaisvindavo garantijos sumas. Suprantama, tokiam mechaniniam darbui reikėjo papildomų resursų muitinės pusėje, o jie, pasak muitinės, yra riboti.

Taip buvo įšaldoma iki 40-50 % bendrosios garantijos referencinio dydžio sumos, vien dėl muitinės rimtų IT sisteminių klaidų, kas nugulė ant verslo pečių. Klaidos nuolat kartojosi ir taip dirbti tapo dideliu iššūkiu. Bendrosios garantijos klaidingai rezervuotos sumos imonei kainavo papildomai, iuk paslauga klientui privalėjo būti teikiama kaip įprastai ir

Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.

Daugiau informacijos: <https://www.customsclearance.net/lt/courses/prekiu-isvezimas-is-sajungos-muitu-teritorijos-1>

Jurgita Stanienė
Muitų atitikties skyriaus vadovė
UAB „Muita“

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

„Kaip pasiklosi, taip išmiegosi“ - paklotų klasifikavimas

Dažna situacija, kai lingvistiškai panašiais prekių pavadinimais vadinami dirbiniai, pavyzdžiui, lenta (gali būti lyginimo lenta, medinė pjaustymo lenta, grifelinė lentelė ir pan.), klasifikuojami priskiriant juos ne tik Kombinuotosios prekių nomenklatūros skirtingiems skirsniams ar pozicijoms, bet ir skirtingiems skyriams. Šioje naujai paskelbtų reglamentų dėl prekių klasifikavimo apžvalgoje kviečiame pasigilinti, kas lėmė dviejų tekstilės paklotų – „išskylų kilimėlis“ ir „elektrinė paklodė“ - tarifinį klasifikavimą priskiriant juos skirtingoms pozicijoms.

Abu paklotai pagal aktualius 2022 m. rugsėjo 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentus Nr. 2022/1523 ir Nr. 2022/1524 dėl tam tikrų prekių klasifikavimo buvo priskirti Kombinuotosios nomenklatūros XI skyriaus „Tekstilės medžiagos ir tekstilės dirbiniai“ 63 skirsnio „Kiti gatavi tekstilės dirbiniai“ skirtingoms pozicijoms: 6306 90 00 (išskylų kilimėlis) ir 6307 90 98 (elektrinė paklodė). Apžvelkime, kas lėmė tokį jų priskyrimą.

Teisinis pagrindas

Reglamentuose nurodoma, kad šie paklotai klasifikuojami vadovaujantis Kombinuotosios nomenklatūros 1 ir 6 bendrosiomis aiškinimo taisyklėmis, t.y., pagal pozicijų ir subpozicijų pavadinimus bei skyrių ir skirsnų pastabas.

Pozicijų ir subpozicijų pavadinimai

Tad pradėkime nuo pozicijų ir subpozicijų pavadinimų apžvalgos:

- Išskylų kilimėlis. 6306 Dirbiniai iš brezentu, tentai ir markizės; palapinės (įskaitant laikinus gaubtus ir panašius dirbinius); laivų, burlenčių ir antžeminio transporto priemonių burės; stovyklavimo įranga: **6306 90 00** - Kiti.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas
Advokato kontora GVLEX

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Prekių laikinojo saugojimo pažeidimai ir jų teisinio vertinimo aktualijos (III dalis)

Atsakomybės už deklaravimo pažeidimus taikymo ypatumai

Straipsnyje aptariamos situacijos, susijusios su galimais laikinojo saugojimo deklaravimo netikslumais, neatitikimais ar klaidomis ir jų vertinimas aktualiame teismų praktikoje, kiek tai susiję su administracinės atsakomybės (baudų, nuobaudų skyrimu). Pavyzdžiui, tokia atsakomybė gali būti taikoma, jei deklaravus prekes laikinajam saugojimui, visas jų kiekis toliau tinkamai nenurodomas paskesnėje šioms prekėms parenkamos bei įforminamos muitinės procedūros deklaracijoje. Remiantis konkrečiais teismų praktikos pavyzdžiais, straipsnyje nagrinėjamos (pagal jų rūšis) faktinės situacijos, kurios gali nulemti administracinės atsakomybės taikymą netinkamai užbaigus prekių laikinąjį saugojimą, taip pat apibūdinama kokios teisinės pasekmės gali kilti kiekvienu atveju ir kuomet atsakomybė (teismų vertinimu) apskritai neturėtų būti taikoma arba švelninama (mažinant skiriamas baudas).*

1. Situacijos, kuomet laikinajam saugojimui deklaruotos prekės (gabenamos konteineriuose), nebuvo tinkamai nurodytos tolesnėse muitinės procedūrų deklaracijose

Praktikoje neretai pasitaiko situacijų, kuomet laikinajam saugojimui deklaruojamos vienos prekės, tačiau forminant jų atžvilgiu muitinės procedūras, visos laikinai saugoti pateiktos prekės šių procedūrų metu nėra tinkamai deklaruojamos. Tokiu atveju muitinės pareigūnai paprastai siekia taikyti administracinę atsakomybę pagal Administracinių nusižengimų kodekso (toliau ir – ANK) 211 straipsnio („Muitinės formalumų atlikimo tvarkos pažeidimas“) nuostatas. Šiuo aspektu primintina, jog minėtas ANK straipsnis galiojančioje ANK redakcijoje yra išdėstytas taip: prekių, kurioms įforminta ar turi būti įforminta bet kuri muitinės procedūra, nepateikimas per nustatytą

Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.

Video kursai

6,5 val.

489 €

Administracinė atsakomybė už muitų teisės aktų pažeidimus

Sužinoti daugiau

Daugiau informacijos: <https://www.customsclearance.net/en/learning-paths/administracine-atsakomybe-uz-muitu-teises-aktu-pazeidimus-2>

Jurgita Stanienė
Muitų atitikties skyriaus vadovė
UAB „Muita“

TEISMŲ PRAKTIKA

Prekės – per klaidą tau, administracinė nuobauda – tikrai tau!

Prekių gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant tranzito procedūrą, taip pat kaip ir procedūros vykdytojas atsako už prekių pateikimą muitinei. Tačiau kaip tuo atveju, jeigu gavėjas (sandėlis) apskritai nedirba su muitinės prižiūrimomis prekėmis ir gauna tranzitu gabenamą siuntą per klaidą - ar atsakingam darbuotojui bus taikoma administracinė atsakomybė už tranzito termino pažeidimą? Jei taip, kokių pagrindų? Apžvelkime aktualų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimą.

2022.06.16 Lietuvos Aukščiausiasis Teismas išnagrinėjo bylą Nr. 2AT-71-628/2022 dėl UAB „B“ atstovo M. O. skundo. M. O. 2021.06.23 nubaustas 900 Eur bauda pagal Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 211(1) str. už tai, kad UAB „C“ 2020.04.28 pateikė muitiniam įforminimui tris T1 deklaracijas pažeidus tranzito terminą (2022.04.20), t. y. prekės nebuvo pateiktos muitinės formalumams atlikti per nustatytą tranzito procedūros vykdymo terminą, nors tai yra taip pat ir prekių gavėjo prievolė remiantis Sąjungos muitinės kodekso 233(3) straipsniu.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Jūsų muitinės padalinys!

Sveiki, reikia muitinės tarpininko paslaugų? Su malonumu Jums padėsime. Siekdami apsaugoti Jus nuo papildomų rūpesčių muitinėje ir neplanuotų išlaidų, teikiame profesionalias muitinės tarpininko ir susijusias paslaugas.

UAB „Muita“ paslaugos

- Muitinės tarpininkai Lietuvoje 24/7
- Tranzito ir eksporto forminimas Vokietijoje
- Konsultacijos, leidimų išėmimai
- Mokymai – skirti tik Jūsų verslui arba viešieji
- Leidinys „Muitų teisė praktikams“

Jurgita Bartninkienė
Direktorė
UAB „Muita“

Tel. +370 640 32232
El. p. jurgita@muita.lt

Daugiau
informacijos →

www.muita.lt

Jovita Dobrovalskienė
Muitų teisės skyriaus vadovė,
UAB „Muita“

TEISMŲ PRAKTIKA

Skolos muitinei išnykimas – ar kartu išnyksta ir importo PVM bei akcizo skola?

Sulaikytų prekių konfiskavimo atvejis

Žinojimas kaip yra taikomos vienų ar kitų muitinės ir mokestinės teisės aktų nuostatos, apsaugo verslą nuo finansinių ir laiko praradimų, skirtų ginčų teismuose sprendimui. Šioje Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo apžvalgoje atkreipiame dėmesį į aspektus, susijusius su akcizo ir PVM skola už iš trečiųjų šalių į ES neteisėtai įvežtas prekes – ar ji išnyksta kartu su importo maito skola.

Sąjungos muitinės kodekso (toliau – SMK) 124 straipsnyje „Skolos muitinei išnykimas“ numatyta: „1. Nedarant poveikio galiojančioms nuostatoms, susijusioms su importo ar eksporto maito sumos, atitinkančios skolą muitinei, neišieškojimu teismine tvarka pripažinus skolininką nemokiu, *importo arba eksporto skola muitinei išnyksta kiekvienu iš šių atvejų: <...> (e) kai importo arba eksporto maitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos*“.

Importuojant importo maitu apmokestinamas prekes, jos taip pat yra apmokestinamos importo pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) ir, kai importuojame akcizais apmokestinamas prekes, dar ir akcizais. Ar, muitinei sulaikius prekes ir jas konfiskavus, išnyksta visi importui taikomi mokesčiai? Atsakymas į šį klausimą pateiktas 2022 m. birželio 7 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) prejudiciniame sprendime [byloje C-489/20](#). Nors sprendimas aiškus, vis dėlto, kilo noras pasidalinti kai kuriomis išvadamis.

Ar sprendimas aktualus skaidriam verslui?

Trumpai apie bylą. Mokestinis ginčas kilo tarp fizinio asmens ir Kauno teritorinės muitinės (toliau – KTM), kuri savo

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Daugiau informacijos: <https://www.customsclearance.net/en/courses/skola-muitinei>

Programinės įrangos instaliavimas ir prekės kilmė

Adobe Stock

Skaitytojo klausimas: „Į Ukrainą eksportuojami aparatai. Lengvatinės kilmės taisyklė – nelengvatinės kilmės medžiagos gali sudaryti iki 50% prekės EXW kainos. Ar vertės apskaičiavimo tikslais galima į kilmę turinčių medžiagų sąrašą įtraukti ES sukurtos brangios programinės įrangos vertę?“ Atsakydami į klausimą apžvelgiame įvairius šios temos aspektus, kartu atkreipdami dėmesį į prekės kilmės planavimo svarbą.

Daugelis daiktų be programinės įrangos neatlieka tų funkcijų, kurioms atlikti jie buvo kurti ir be programinės įrangos jie tampa beverčiai. Kaip, turbūt, ir Jūsų minimi aparatai, arba, pavyzdžiui, tokios technologinės naujovės kaip 3D spausdintuvai. Tad iš ties kyla klausimas, ar teisinga vertinti vien tik fizines medžiagas nustatant prekės ekonominę (nelengvatinę) arba lengvatinę kilmę? Šis klausimas buvo diskutuotas ir Europos Komisijos (EK) darbo grupėje.

Atsakymui pasitarkėme būtent EK kilmės darbo grupės (Grupės) susirinkimo protokolą ([TAXUD/2744052/17_2017.06.30](#)). Apžvelkime įvairius Grupėje aptartus kilmės nustatymo aspektus dėl to, kaip teisingai eksportuojančioje

[Skaitkite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Daugiau informacijos: <https://www.customsclearance.net/lt/courses/prekiu-kilme>

Nauja! Prenumeruokite dabar ir gaukite daugiau

CustomsClear muitinės žinių platformoje jau ir video mokymų prenumerata!

Jūsų geriausiai investuoti pinigai – žinioms įgyti

Nemokamas

Nemokamai

Bazinis

25€ /mėn.
Užsakant metams

SUTAUPYK 288 €

Plus

35€ /mėn.
Užsakant metams

SUTAUPYK 528 €

Verslui

Gaukite asmeninį pasiūlymą

Nemokami straipsniai **500+**

Žodynas **60+**

Premium straipsniai **700+**
straipnių išleidžiami kiekvieną mėnesį 20+

Premium Video **100+**

Kursai **40+**

Prenumeruok dabar

Daugiau informacijos: www.customsclear.net/lt >>> Prenumerata

Štai keletas priežasčių (be akivaizdžių):

- 1. Daugiau nei 400 muitinės srities specialistų** jūsų žinių įgijimui
- 2. Naujausia rinkos informacija**
Juk nenorėtumėt ko nors praleisti, ar ne? Visokeriopa pagalba pasiekama ranka
- 3. Visiškai nuotolinis ir 100 % pasiekiamas internetu**
Mokykitės, kur norite ir kada norite
- 4. Žinios, kurios pristatomos į jūsų pašto dėžutę – dar patogiau!**
- 5. Ar manote, kad žinios daug kainuoja?**
Nežinojimas kainuoja daugiau... sutaupykite metiniam abonementui

+370 664 26393

support@customsclear.net

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, tel. +370 46 257150, el. p. mokymai@muita.lt.

Redakcinės kolegijos nariai: Enrika Naujokė, UAB „Muita“; dr. Gediminas Valantiejus, advokatas, advokato kontora GVLEX; Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė; Monika Bielskienė, advokatė, PwC Lietuva.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekite su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekite su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.) ir straipsnių kituose leidiniuose www.customsclear.net platformoje.

Prenumeratos forma <https://www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams/>

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2022 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclear.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos viešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.